

27 oktober 2024

EEN DOORN, GODS GENADE EN KRACHT IN ONZE ZWAKHEID

2 Korinthiërs 12, vers 1 t/m 10

[INLEIDING OP DE BIJBELLEZING]

Ongeveer een maand geleden heb ik in het kader van ons jaarthema 'in gebed' een preek gehouden over de woorden 'bid en u zal gegeven worden, zoekt en u zult vinden, klopt en u zal worden opengedaan'. Ik heb toen verteld dat de Heere Jezus met deze woorden wilde duidelijk maken dat wij echt op God mogen vertrouwen als wij bidden. God hoort echt. De hemelse Vader luistert echt naar onze gebeden. Vandaar: *bid en u zal gegeven worden..., zoek en je zult vinden..., klop en je zal opengedaan worden*. Ik heb toen ook wel uitgelegd dat deze woorden van Jezus niet zijn bedoeld als uitnodiging om hele verlanglijstjes bij God in te dienen, in de vaste overtuiging dat we dus wel zullen krijgen waar wij om vragen. Nee, het gaat Jezus in het bidden om het gericht zijn op het Koninkrijk van God. We moeten ons eerst op God richten en op Zijn Koninkrijk...en vandaar aan Hem vragen wat wij nodig hebben, in de verwachting dat God zal geven wat wij Hem vragen.

Maar ja, dan nog... Dan nog zijn er gebeden die *niet* worden verhoord. Of nu ja, God hoort wel – daar twijfel ik niet aan – maar we krijgen niet altijd waar wij soms zo sterk om vragen. Soms is dat wel te dragen en kom je je teleurstelling wel te boven. Maar soms is het ook niet te verdragen. Brengt het je misschien wel in geloofstwijfel. Of doet het in ieder geval behoorlijk pijn. Hoe moet je daar nu mee omgaan?

Ik ga in deze preek niet *het* antwoord geven, dat gaat mij niet lukken. Ik kies voor een ander weg. Ik wil in de preek met u een stukje oplopen met Paulus en gaan kijken hoe hij het heeft ervaren dat zijn gebed na veel bidden ook niet is verhoord op de manier waarop hij zo had verlangd. Misschien dat dit u kan helpen om met uw onverhoorde gebeden of andere geloofs-worstelingen om te gaan. Maar ook als je op dit moment misschien helemaal niet aan het zoeken bent naar antwoorden op je geloofsvragen of worstelt met onbeantwoorde gebeden - dan nog kunnen die woorden van Paulus je toch nog heel veel vertellen vanavond, want Paulus legt ons ook iets uit van hoe God in de levens van u en mij wil werken en hoe en waar Gods werk oplicht in deze wereld.

[PREEK]

Wij zijn met onze Bijbellezing middenin een conflict beland tussen Paulus en de gemeente van Korinthe. De hele tweede brief aan de Korinthiërs staat in het teken van dat conflict. Wat was het geval? Nu, terwijl Paulus de gemeente van het begin af heeft opgebouwd, is de relatie tussen de gemeenteleden en Paulus bekoeld geraakt. Men was op Paulus uitgekeken, zo zou je kunnen zeggen. Er waren nu namelijk gemeenteleiders en theologen in de gemeente van Korinthe aan de slag gegaan, mensen die volgens de mening van de Korinthiërs veel krachtiger en overtuigender konden spreken en die veel meer uitstraling hadden dan Paulus. Deze leiders lieten buitengewone gaven zien en getuigden van bijzondere

wijsheid en indrukken ervaringen. Het kwam allemaal veel krachtiger en levendiger over.

Nu, wat deed dat precies met Paulus? Was Paulus jaloers geworden en voelde hij zich de underdog? Of had hij gewoon als oud-predikant moeite om de gemeente los te laten en te zien dat er nu een nieuwe koers werd gevaren? Nee, het was anders bij Paulus. Paulus maakte zich grote zorgen. Grote zorgen, omdat de gemeente zich veel te veel liet meeslepen door die vermeende wijsheid en bijzondere gaven. Daardoor werd het Evangelie van Jezus Christus, de boodschap van Gods genade, oppervlakkig. Door deze focus op bijzondere gaven en kennis en ervaringen werd het Evangelie beroofd van zijn diepte, de scherpe kantjes gingen eraf, het bevrijdende karakter verdween, de ontmaskerende, alles veranderende kracht dreigde verloren te gaan. Het Evangelie werd op deze manier tot een bevestiging van jezelf en hielp je om te shinen, om op je voetstuk te blijven staan. Nou, dat was de grote pijn van Paulus. Het Evangelie van Jezus Christus dreigde zijn explosieve kracht te verliezen en wel heel erg menselijk te worden...

En wat doet Paulus daartegen? Nou, hij heeft zijn zorg in zijn brief al hoofdstukken lang verwoord, maar nu doet hij aan het einde van zijn brief tenslotte iets heel apart. Aan het einde van zijn brief lijkt hij toch overstag te gaan en de strijd met zijn collega's aan door ook over zichzelf te gaan opscheppen ('te roemen'). Hij vindt het eigenlijk niks: 'te roemen is werkelijk niet gepast voor mij', zo vertelt hij in vers 1. Maar ondertussen...: als een Max Verstappen zet hij in de eerste ronde zijn tegenstanders al gelijk op afstand. Paulus begint namelijk te spreken over 'een man die ongeveer 14 jaar geleden een indrukken visioen heeft gehad. Die man, dat is hijzelf. En – zo vertelt Paulus verder - die man werd tot in de derde hemel opgenomen. God trok hem tot Zich, tot in de derde hemel, het hemelse heilige der heiligen, het hemelse paradijs. En die man hoorde daar onuitsprekelijke woorden. Een hemelse ervaring!

Ik vind het zo knap verwoord door Paulus. Paulus laat zien wat ook hij allemaal aan bijzondere ervaringen in huis heeft en dat hij dus totaal niet onderdoet voor... en tegelijkertijd laat hij in alles doorschemeren dat het daar helemaal niet om gaat: hij spreekt heel afstandelijk over 'een mens'. Nu, door zo afstandelijk over zichzelf te spreken laat hij zien dat hij helemaal niet zichzelf centraal wil stellen. En Paulus zeg dat hij niet weet of hij zichzelf nu gewoon in het lichaam ervoer, of dat hij op een of andere manier uit zijn lichaam was getreden op dat moment. Met andere woorden: 'vraag mij niet naar de details'. En hij heeft het over onuitsprekelijke woorden die hij had gehoord: je hebt daar dus niets aan om dat allemaal te vertellen, dat versta je toch niet... Paulus laat de mensen in Korinthe zien dat hij dus echt niet onderdoet voor al die verlichte en wijze geestelijke leiders die er nu op het toneel zijn verschenen, maar dat het daar helemaal niet omgaat... Dat God niet wil dat wij daar zo mee bezig zijn. En dan gaat Paulus verder met vertellen: God heeft ervoor gezorgd dat Paulus met beide benen op de grond zou blijven, dat hij vanwege zijn geweldige ervaringen niet zou gaan zweven. Luister maar wat Paulus verder schrijft: (vers 7): 'opdat ik mij vanwege al die openbaringen en mooie visioenen niet zou verheffen (opdat ik niet al te groot van mijzelf zou gaan denken), is mij door God een doorn in het vlees gegeven, een engel van de satan, om mij met vuisten te slaan..., zodat ik mij niet zou verheffen.

Paulus had een doorn in het vlees opgelopen... Zo'n splinter, die je steeds weer voelt. Je denkt heel wat te kunnen, heel wat te zijn, maar opeens weer zo'n pijnscheut die je terugfluit. 'Mij is een doorn gegeven in het vlees, een engel van de satan...' Wat zou die doorn, waar hij steeds last van had en die hem met beide benen op de grond hield, nu geweest zijn hè? We weten het niet. Misschien doelde Paulus met die doorn in zijn vlees op een lichamelijke kwaal. Hij heeft het namelijk in een andere brief een keer over zijn ogen gehad, nou misschien had hij wel een oogkwaal. Sommigen denken aan een spraakprobleem. Andere uitleggers volgen een ander spoor. Zij denken dat Paulus met die doorn in zijn vlees bepaalde tegenstanders bedoelde, misschien wel de joden die hem steeds weer de mond probeerden te snoeren en zelfs te doden. Die tegenstanders waren misschien die stekende doorn, waardoor hij steeds weer ineenkromp, op de vlucht moest, in angst verkeerde, zijn werk weer moest afbreken. Wij weten niet precies wat die doorn is geweest, maar eigenlijk is dat ook niet het belangrijkste - het gissen zou ons alleen maar afhouden van de boodschap die Paulus aan ons wil doorgeven. Paulus wilde namelijk duidelijk maken: *God hield mij op deze manier met beide benen op de grond. En zo heb ik geleerd om echt te leven van Gods genade. Niet mijn eigen kracht, mijn rijke ervaring, mijn diepe kennis moesten mij maken tot wie ik ben. Nee, ik heb leren te leven, helemaal van Gods genade te leven. Zo schittert Gods kracht in mijn zwakheid. En zo krijgt Christus in mijn leven de eer die Hij toekomt. Zijn genade is genoeg. Zijn genade is alles wat ik nodig heb. Zijn genade is mijn kracht. Zijn kracht in mijn zwakheden.*

Wat mij nu opviel, is dat Paulus dit al biddend heeft moeten leren. Paulus had drie keer gebeden dat God die pijnlijke doorn uit zijn vlees zou wegnemen. Ik weet niet of Paulus het aantal keren dat hij hierom heeft gebeden precies heeft bijgehouden. Misschien dat hij het ook op de manier bedoeld zoals een ouder zijn kinderen wel eens vertelt: 'ik heb het nu drie keer gezegd', met andere woorden: 'ik word moe van het steeds maar hetzelfde moeten vertellen'. Paulus bleef erom bidden, bidden en nog eens bidden, totdat..., totdat God aan hem duidelijk maakte dat Hij andere plannen met Paulus had. En zo kreeg *door er met geloofsogen nog eens naar te kijken* die pijnlijke doorn een andere betekenis. Die doorn werd er niet minder pijnlijk door. Dat een engel van de satan zo de ruimte kreeg om erop los te slaan - op de manier zoals de satan ook bij Job de ruimte kreeg om Job kwaad aan te doen - dat blijft iets onbegrijpelijk. Maar die lelijke doorn in zijn vlees, die vreselijke engel van de satan, verdiepten en versterkten ondertussen juist Paulus' geloof... en leerden hem van Gods genade te leven en te beseffen dat die genade echt genoeg was. Die genade van God was alles wat hij nodig had en waar hij juist zoveel kracht uit kon halen.

Dat heeft Paulus dus al biddende moeten leren. Hij kreeg antwoord op zijn gebed..., maar niet gelijk..., het bleef aanvankelijk een zoektocht voor hem, bidden, zoeken en

kloppen..., hij zocht en vond niet, hij klopte aan en er werd maar niet opengedaan..., *totdat de deur van Gods huis na al dat kloppen eindelijk openging... en het licht van Gods genade over zijn leven ging schijnen... en zijn leven ondanks alle duisternis door die genadevolle gloed in een heel ander licht kwam te staan.*

Zou God ook met u misschien zo'n weg aan het gaan zijn in uw onverhoorde gebeden en worstelingen van het leven? Een weg, waarop je steeds meer het gevoel krijgt met lege handen te staan - want je blijft maar bidden en zoeken en kloppen - maar tegelijkertijd ontdek je steeds meer Gods rijke genade en worden je lege handen daarmee gevuld. Zou God ook met u in uw onverhoorde gebeden of geloofsworstelingen zo'n weg aan het gaan zijn? Bij uw ziekte of handicap die helaas niet weggaat, maar waar je misschien heel je leven mee hebt om te gaan... Met die verlieservaring die je zo zwaar valt... Met die ouderdomsklachten, waar je er steeds

meer van krijgt...? Of die diepe teleurstelling, dat gefaald hebben, wat je je leven lang bijblijft? ... Begrijp me goed: ik ga niet zeggen dat God al onze ziekten, handicaps, verlieservaringen en teleurstellingen heeft gestuurd hoor! 'Hij geeft je dit of dat, omdat je daar sterker uit zou komen.' Nee, het lijden blijft een raadsel. En of Paulus die doorn in zijn vlees volledig heeft kunnen accepteren, dat weet ik niet. En ook al heeft Paulus dat misschien gekund, de ene doorn is de andere niet. Maar juist die narigheid bracht Paulus bij de schat van Gods genade. Paulus ontdekte opnieuw, of nog dieper die schat die niet door die stekende doorn kon worden weggenomen. Die stekende doorn maakte Gods genade alleen maar rijker, kostbaarder en gaf hem zelfs diepe vreugde. Gods genade was voor Paulus echt genoeg. Ja, zo rijk. Misschien dat dit wat Paulus hier over zijn gebedsworsteling schrijft, voor u of jou wel een nieuw perspectief kan openen. Paulus had een gebedsworsteling, hij kreeg maar geen antwoord, maar... God was niet de grote Afwezige, want: bezig met andere zaken. Nee. 'God was zelfs in die onverhoorde gebeden met mij bezig', zo kwam Paulus tot de ontdekking. Paulus had het zo graag anders gezien in zijn leven, maar God gebruikte deze onvervulde wens van Paulus om hem te laten groeien, om hem te laten groeien in geloof, in afhankelijkheid, in geestelijke kracht... en om zijn lege handen te laten vullen met Gods genade. Misschien dat deze ervaring van Paulus voor u of voor jou juist een nieuw perspectief kan geven op uw huidige situatie: God Die met u bezig is... juist door de pijn heen... ook al begrijp je totaal niet waarom die pijn je overkomt... het blijft een mysterie... maar toch: God Die met je bezig is, juist door de pijn heen. Want door de pijn heen wijst God u op Zijn genade: *Mijn genade... daar moet je het van hebben.* En echt: *Mijn genade is genoeg!*

Gods genade is genoeg...

Gods genade, dat is Gods betrokkenheid op je leven, vanaf het allereerste begin van je leven tot de laatste seconde toe... en zelfs door de dood heen. Gods genade, dat is Gods hand onder je leven, zodat je nooit dieper kan vallen, dan vallen in de handen van God.

Gods genade, dat is de redding die Hij voor u op Golgotha heeft volbracht, omdat God echt trouw is aan deze wereld en aan Zijn mensen. ... Gods genade, dat is het verbijsterende verhaal van de Zoon van God Die in alle Godverlatenheid voor ons aan het kruis stierf om voor ons de weg te openen tot Gods vergeving en Gods liefde. Gods genade, dat is dat ten dode opgeschreven en falende schepsels zoals u en ik worden aanvaard en het eeuwige leven met God mogen delen, nu al! Gods genade, dat zijn de Vaderarmen waarin wij geborgen mogen zijn, dat is het huis waar feest wordt gevierd als verloren zonen en dochters thuis komen. Gods genade, dat is alle liefde en trouw die Hij voor ons heeft, liefde die ik niet begrijp, die ik misschien ook niet altijd zie, maar die mij wordt aangezegd. Liefde die dieper is dan de zonde en de dood. Dat is Gods genade... genade die genoeg is... die alles is, die alles is wat je nodig hebt. Ik hoop dat u en ik, in onze ziekten, in onze tegenslagen, in de verliezen die wij lijden, in de teleurstellingen en in het falen, in het ouder worden en ook als wij een keer komen te overlijden... ik hoop dat wij ons zullen vasthouden aan die genade. Want: Gods genade is genoeg.

Ik wil nog even verder kijken naar die doorn in het vlees die Paulus maar niet kreeg weggebeden. Want die genade die Paulus van God mocht ontdekken, zorgde er niet alleen voor dat Paulus met die doorn zo goed en zo kwaad het ging kon leven..., die genade van God werd voor Paulus zelfs *een kracht*. Die doorn verzwakte Paulus niet..., Paulus ervoer juist kracht in, met of door die pijnlijke doorn. Paulus eindigt zelfs heel krachtig zijn verhaal – en daar zet hij alle haantjesgedrag en zelfingenomenheid van de kerkleiders in Korinthe mee op de kop (vers 10): *daarom heb ik een behagen in zwakheden; in smadelijke behandelingen, in noden, in vervolgingen, in benauwdheden, om Christus' wil. Want wanneer ik zwak ben, ben ik machtig.* ... Hoe dan?

Nu, ik denk dat Paulus bij die doorn aan de Heere Jezus moest denken. Dat woord voor 'doorn' in het Grieks kan namelijk ook 'staak' betekenen en daarmee werd vroeger soms het hout mee aangeduid, waar misdadigers aan werden gekruisigd. Nu, dat is misschien nog een wat vage verwijzing, maar dat drie keer bidden van Paulus..., hoe vaak heeft Jezus gebeden in de hof van Getsemané, voordat Hij werd gevangen genomen? Ook drie keer. Ook Jezus had ervaren dat Zijn gebed drie keer niet werd beantwoord. En dan ook nog die engel van de satan die Paulus met vuisten sloeg. Dat 'met vuisten slaan', die uitdrukking komen wij ook in de lijdensgeschiedenis tegen, namelijk toen Jezus gevangen genomen was en tijdens het onrechtvaardige rechtsproces met vuisten werd geslagen en in het gezicht gespogen. ... Misschien hè dat Paulus na drie keer bidden een stem uit de hemel kreeg, die zei: 'Mijn genade is genoeg voor jou, Paulus'. Maar het kan ook zijn dat Paulus al biddend en zoekend de geschiedenis van Jezus steeds weer opnieuw heeft gelezen en dat hij *daardoor* het antwoord op zijn gebeds-strijd kreeg: *'wat hier met mij gebeurt..., die tegenstanders die mij het zo lastig maken, die geestelijke leiders van Korinthe waarbij ik zo zwak lijk, dat lijden dat ik hier onderga... ik mag de weg van Christus gaan, mijn Redder en Heer... want dit is precies wat God in Zijn Zoon heeft laten zien: op de weg van Jezus' vernedering en lijden werd Gods macht en kracht zichtbaar. Gods opstandingskracht schitterde aan het einde van die lijdensweg en wierp op die lijdensweg ook zijn schaduw vooruit. En nu mag ik, de eenvoudige Paulus, ook die*

weg met mijn Heere gaan? Die doorn in mijn vlees brengt mij heel dicht bij Jezus, de lijdende Knecht Die nu regeert over alle machten en krachten, doornen en distels, duivels en engelen van de satan. Ik mag gaan in Christus' kracht. Gods kracht wordt ook in mijn zwakheid volbracht.'

Nu, zo werkt God in onze levens. Zo werkt God in deze wereld. Zijn kracht schittert, geeft ons houvast en brengt ons tot leven, wanneer wij die weg van Christus willen gaan. Waar wij op eigen kracht proberen verder te gaan..., waar wij de behoefte koesteren om onkwetsbaar en autonoom te zijn, om te heersen en te bezitten, om bewonderd te worden, om te concurreren..., daar zullen wij Christus niet snel ontmoeten. Want daar is geen plaats voor Zijn genade. Christus en Zijn kracht is daar, daar waar wij de strijd-om-iemand-te-zijn opgeven en onszelf overgeven..., waar wij bereid zijn om te dienen..., waar wij bereid zijn om onze dominantie los te laten en te luisteren, te leren, gecorrigeerd te worden door God of door medemensen. Daar waar vooroordelen worden afgebroken en drempels worden overgegaan..., daar waar men schaamte en eigen falen onder ogen wil zien..., daar waar men kwetsbaar wil zijn en er zijn voor een ander... daar bouwt God Zijn Koninkrijk..., daar schittert Zijn krachtige genade en genadevolle kracht. Want Gods kracht wordt in zwakheid volbracht.

Gods kracht wordt in zwakheid volbracht. Ik heb daarom hoop voor zo'n kleine kwetsbare gemeente als wij, als wij als eenvoudige gelovigen dicht bij die genade blijven. Ik maak me zorgen als wij een gemeente zullen zijn waar getalenteerde mannen of vrouwen zouden schitteren zoals in Korinthe en waar wij denken het goed voor elkaar te hebben in tegenstelling tot andere gemeenten. Gods kracht wordt in zwakheid volbracht. Ik heb hoop voor die plekken in de wereld waar liefde wordt gegeven tegen alle haat en hopeloosheid in, waar mensen ondanks weerstanden volhouden om te geven en te dienen. Wat zal God daar misschien prachtig Zijn genade laten schitteren en wat zal Zijn kracht in dat krachtenveld kunnen uitwerken! Maar ik maak mij grote zorgen over die samenlevingen die zo gefocust zijn op autonomie en zelfhandhaving, waar men niet bereid is om te buigen en het eigen onrecht onder ogen te zien, waar men een muur om zichzelf heeft heen gebouwd en men zich een levenstandaard heeft aangemeten tot grote schade van de meest kwetsbare wereldbewoners en de rest van de schepping. Hoe kan daar nog iets van Gods genade oplichten?

Gods kracht wordt in zwakheid volbracht. Dat was het wat Paulus in zijn gebedsworsteling had geleerd. Paulus had dit antwoord niet gevraagd, maar het was een veel kostbaarder antwoord dan waar hij voor had gebeden. En daarmee kon hij verder, met de doorn nog steeds weliswaar in zijn vlees, maar in de kracht van Christus. Door strijd en lijden heen, achter zijn Heere aan. Dienend en gevend. Verkondigend en verdragend. Levend van Gods genade en getuigend van die genade voor ieder die op zijn weg kwam. Dit was de Koninklijke weg. Dit was de weg van het Koninkrijk. Dit was de weg van lijden tot heerlijkheid. Dit was de weg waarop hij de kracht van Christus mocht ervaren. ... Laten wij die weg volgen.

Heeft u / heb jij vragen of een reactie: ds. E.G. (Eddy) de Kruijff // 06- 40632938 // dekruijff@live.nl